

Sygn. akt II AKa 70/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ryszard Ponikowski
Sędziowie:	SSA Andrzej Krawiec (spr.) SSA Edward Stelmasik
Protokolant:	Anna Dziurzyńska

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Marka Szczęsnego

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2013 r.

sprawy **L. K.**

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 k.k. pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 13 grudnia 2012 r. sygn. akt III K 71/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego L. K.;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. T. D. 600 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą obronę z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym i 138 zł tytułem zwrotu VAT;

III. zwalnia oskarżonego od obowiązku poniesienia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 r. uznał oskarżonego **L. K.** za winnego tego, że : w dniu 4 lutego 2012 roku w D., woj. (...), przewidując możliwość spowodowania śmierci C. J. dokonał na jej szkodę napadu rabunkowego w ten sposób, że używając niebezpiecznego przedmiotu w postaci młotka o wadze 2 kilogramów uderzył ją co najmniej dwukrotnie w głowę doprowadzając ją tym do stanu nieprzytomności, a następnie zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 20 tysięcy złotych, nadto spowodował u pokrzywdzonej obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy, stłuczenia prawej półkuli mózgu, ostrego krwaka podtwardówkowego prawostronnego, złamania kości podstawy czaszki, złamania kości jarzmowej lewej i bocznej ściany oczodołu lewego, dwóch ran tłuczonych głowy, krwaka lewego oczodołu, siniaków na twarzy, otarcia skóry kolana prawego skutkujące ciężkim uszczerbkiem na

zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, po czym pozostawił nieprzytomną pokrzywdzoną nie udzielając jej pomocy, godząc się na to, że w wyniku spowodowanych obrażeń może nastąpić jej zgon – **to jest czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 2 k.k., art. 280 § 2 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.** i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 15 lat pozbawienia wolności.

P o n a d t o:

- na podstawie art. 63 §1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet kary pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania od 6 lutego 2012 r. do 13 grudnia 2012 r.,
- na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej C. J. kwotę 14.044,20 zł tytułem odszkodowania oraz kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną przestępstwem.
- na podstawie art. 44 §2 k.k. orzekł o dowodzie rzeczowym,
- zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Wyrok powyższy zaskarżył obrońca Ł. K. zarzucając (dosłowny cytat): „rażącą niewspółmierność orzeczonej względem oskarżonego kary pozbawienia wolności w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości przestępstwa jakiego dokonał oraz relacji do celów jakie kara ta powinna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania, a także przez nieuwzględnienie ustalonych w tej sprawie okoliczności łagodzących takich jak młody wiek oskarżonego, nieukształtowana psychika, cechy osobowości nieprawidłowej, przyznanie się do winy, okazanie żalu i skruchy, przeproszenie pokrzywdzonej oraz chęć naprawienia szkody, popelnienie przestępstwa w zamiarze ewentualnym”.

Podnosząc wskazany zarzut apelujący wniósł o „zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia”.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W związku z podniesionym w środku odwoławczym zarzutem rażącej niewspółmierności (surowości) orzeczonej wobec Ł. K. kary wypada na wstępie przypomnieć, że oskarżonemu przypisano czyn w postaci usiłowania kwalifikowanego zabójstwa z art. 148 § 2 pkt 2 k.k., a dolna granica zagrożenia wyznaczona przez wskazany przepis wynosi 12 lat pozbawienia wolności. Z tego też względu orzeczoną wobec oskarżonego karę 15 lat pozbawienia wolności należy oceniać z tej właśnie perspektywy.

Wywody autora apelacji zmierzające do wykazania, że wobec Ł. K. została orzeczona rażąco niewspółmierna (surowa) kara pozbawienia wolności, nie mogą trafić do przekonania. W pierwszym rzędzie należy wskazać na występujące po stronie oskarżonego okoliczności obciążające. Sąd I instancji trafnie podkreślił tu sposób działania oskarżonego tempore criminis, podnosząc co następuje (cyt.): „Okoliczności ujawnione w sprawie związane z brutalnym, racjonalnie nie uzasadnionym, okrutnym i bezwzględny sposobem działania oskarżonego wzięte zostały pod uwagę jako okoliczności zdecydowanie obciążające przy wymiarze kary” (str. 12 in fine uzasadnienia orzeczenia).

Przestawiony przez Sąd meriti sposób działania Ł. K. w czasie zdarzenia świadczy jednoznacznie, że jest on osobą zdemoralizowaną, gdyż tylko sprawca, u którego nie działają hamulce moralne jest zdolny do tak bezwzględnego i brutalnego postępowania.

W świetle wskazanej wyżej, bardzo poważnej okoliczności obciążającej eksponowana przez apelującego okoliczność łagodząca, a mianowicie młody wiek oskarżonego wyraźnie traci na znaczeniu. Godzi się w związku z powyższym przytoczyć tezę zawartą w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2006 r. (II KK 118/06, OSNwSK 2006/1/1996): „<< Młodocianość>> i <<względy wychowawcze>> nie mają samodzielnego bytu

jako podstawa szczególnego kształtowania wymiaru kary (złagodzenia kary), a stanowią jedynie punkt wyjściowy i muszą być zestawione z pozostałymi okolicznościami podmiotowymi i przedmiotowymi, mającymi znaczenie dla wymiaru kary.

Względy wychowawcze kary nie wyłączają funkcji represyjnej kary. Równie ważnymi przesłankami przy ustalaniu kary młodocianemu sprawcy jest też stopień jego zdemoralizowania, tryb życia przed popełnieniem przestępstwa, zachowanie się po jego popełnieniu, motyw i sposoby działania, czynniki te mogą przeważać tak dalece, iż zasadne będzie wymierzenie takiemu sprawcy kary nawet w górnych granicach ustawowego zagrożenia”.

Należy zauważyć, że Ł. K. nie jest już sprawcą młodocianym, zaś wskazany przez Sąd meriti sposób jego działania tempore criminis, a także zasługujący na potępienie motyw owego działania oraz zachowanie po dokonanych przestępstwie (vide str. 13 uzasadnienia orzeczenia) stanowią czynniki, które niwelują zdecydowaną przez apelującego okoliczność w postaci młodego wieku oskarżonego.

Wbrew stanowisku autora apelacji do okoliczności łagodzących nie można zaliczyć nieprawidłowej struktury osobowości oskarżonego. Z opinii psychologicznej opisaną na stronie 7 uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Ł. K. posiada osobowość pasywno-agresywną, nie ma wykształconej uczuciowości wyższej, nie ma poszanowania dla ogólnie przyjętych zasad funkcjonowania społecznego, nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności za własne zachowania. Równocześnie z opinii psychiatrycznej wynika, że oskarżony miał w pełni zachowaną zdolność do zrozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem (str. 7 uzasadnienia orzeczenia).

W świetle powyższego nieprawidłowa osobowość oskarżonego, charakteryzująca się wymienionymi wyżej cechami z całą pewnością nie może być zaliczona do okoliczności łagodzących. Wręcz przeciwnie – wynikające z opinii psychologicznej cechy osobowości Ł. K. oceniane na tle bardzo brutalnego i bezwzględnie sposobu jego działania w chwili czynu wskazują, że jest on osobnikiem niebezpiecznym dla otoczenia, skłonny do podejmowania agresywnych działań, których nie hamują normy moralne.

Trudno zrozumieć co miał na myśli autor apelacji powołując się na stan zdrowia psychicznego oskarżonego i stan jego poczytalności co jego zdaniem (cyt.) „winno być potraktowane jako okoliczność łagodząca” (str. 3 apelacji, k. 503).

Z opinii psychiatrycznej złożonej na piśmie wynika, że biegli zdiagnozowali u oskarżonego zespół uzależnienia od alkoholu i narkotyków (str. 15, k. 202). Jak wcześniej wspomniano wykluczyli aby działał on w warunkach art. 31 § 1 lub § 2 k.k. (str. 16, k. 203).

To samo biegli stwierdzili też na rozprawie w dniu 13 grudnia 2012 r. (k.444v).

Biegli psychiatrzy stwierdzili zatem jednoznacznie, że Ł. K. w chwili czynu był w pełni poczytalny, zdiagnozowali również u niego uzależnienie od alkoholu i narkotyków. Trudno w związku z tym zrozumieć stanowisko apelującego co do tego, iż diagnoza biegłych psychiatrów winna stanowić okoliczność wpływającą łagodząco na wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary (vide str. 3 apelacji, k. 503).

Zgodzić należy się z twierdzeniem apelującego, że oskarżony przeprosił na rozprawie pokrzywdzoną (k.400 in fine), jednakże twierdzenie, iż okazał równocześnie żal i skruchę za swoje postępowanie jest zbyt daleko idące, albowiem z protokołów rozprawy nie wynika by zaprezentował on przed Sądem taką postawę.

Wprawdzie w pismach kierowanych do Sądu Okręgowego oskarżony wyrażał w sposób werbalny żal i skruchę z powodu popełnionego przestępstwa, jednakże do postawy tej należy podchodzić z dużą ostrożnością i rezerwą jeśli zważy się cel, dla którego pisma te były kierowane (wniosek o uchylenie tymczasowego aresztowania oraz wniosek o dobrowolne poddanie się karze wraz z postulatem o orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania – k. 334 i 340). Charakterystyczne jest przy tym, że takiej postawy (żal i skrucha) oskarżony nie zaprezentował już podczas rozprawy sądowej, w czasie której – wbrew twierdzeniu autora apelacji – nie deklarował też chęci naprawienia szkody.

W świetle powyższego postawa oskarżonego w toku postępowania nie może mieć istotnego znaczenia przy wymiarze kary, szczególnie jeśli uwzględni się wskazane wcześniej, bardzo poważne okoliczności obciążające (sposób działania tempore criminis, motyw owego działania i zachowanie po popełnieniu przestępstwa, opisane na stronie 13 uzasadnienia orzeczenia). Nie należy również tracić z pola widzenia kolejnej okoliczności obciążającej. Z ustaleń Sądu meriti wynika, że Ł. K. był w przeszłości karany za przestępstwa związane ze stanem nietrzeźwości z art. 178a § 1 i 2 k.k. (vide str. 7 in principio uzasadnienia orzeczenia oraz karta karna – k. 89).

W tym stanie rzeczy – mając na uwadze powyższe – Sąd Apelacyjny uznał, że apelacja obrońcy oskarżonego zawierająca zarzut rażącej niewspółmierności kary jest bezzasadna, a tym samym zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego opiera się o art. 624 § 1 k.p.k.

Orzeczenie o kosztach obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym opiera się o art. 29 ustawy – prawo o adwokaturze.